

Извршена је анализа рукописа превода уџбеничког комплета Техника и технологија 8, Уџбеник за осми разред основне школе на русинском језику, аутора Ненада Стаменовића и Алексе Вучићевића, издавача „Klett“ d. o. o., Београд и Техника и Технологија 8, упутство за коришћење материјала за конструкторско моделовање за осми разред основне школе, аутора Ђуре Пађана, Ненада Стаменовића и Алексе Вучићевића „Klett“, Београд, на русински језик и писмо.

Констатује се да је горе наведени рукопис превод уџбеничког комплета, Техника и технологија 8, Уџбеник за осми разред основне школе и Техника и Технологија 8, упутство за коришћење материјала за конструкторско моделовање за осми разред основне школе, горе наведених аутора, издат на српском језику и ћириличком писму, издавача „Klett“, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-002849/2020-07.

Стручно мишљење о квалитету рукописа превода Уџбеника

Уџбеник је садржински подељен на пет целина: *Животно и радно окружење, Саобраћај, Техничка и дигитална писменост, Ресурси и производња, Конструкторско моделовање*. На почетку уџбеника налази се *Уводни део аутора, Кратак водич кроз уџбеник и Садржај*, а на крају уџбеника су *Појмовник и Литература*.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- На 2.стр. на унутрашњој страни корица – нема превода упутства за активацију е-издања на русинском језику; нема упутства за покретање QR кодова.
- На 2.стр. у русинском преводу недостају подаци о штампи, тиражу и каталогизацији.
- На 4.стр. реч **материю** треба изменити у **градиво**.
- На 6.стр. реч **претарговачи** треба изменити у **претарговаче**.
- На 12.стр. реч **Опатри** треба изменити у **Опаты**.

- На 12.стр. реч **скенираньом** треба изменити у **скенированьом**.
- На 13.стр. реч **тестираньох** треба изменити у **тестированьох**.
- На 13.стр. **Рахункари** треба изменити у **Рахункаре**.
- На 13.стр. реч **часописа** треба изменити у **часопису**.
- На 14.стр. реч **виполнєнє** треба изменити у **сполньованє**.
- На 16.стр. реч **Повредзєня** треба изменити **Калїченя**.
- На 16.стр. реч **паду** треба изменити у **паданю**.
- На 17.стр. реч **повредзєней** треба изменити у **покаліченей** (два пута се понавља).
- На 18.стр. **кажду ноц** треба изменити у **каждей ноци**.
- На 35.стр. реч **паду** треба изменити у **паданю**.
- На 46.стр. реч **праркиранє** треба изменити у **паркиранє**.
- На 48.стр. реч **на далєко** треба изменити у **надалєко**.
- На 57.стр. реч **присмну** треба изменити у **примацу**.
- На 58.стр. реч **сигналу** треба правилно разделити (сиг'-на-лу).
- На 59.стр. реч **на далєко** треба изменити у **надалєко** (два пута се понавља).
- На 59.стр. реч **ослабйованє** треба правилно разделити (ослаб-йованє).

- На 67.стр. енґлеску реч **Socket** треба изменити у **socket**.
- На 71.стр. **на далско** треба изменити у **надалско**.
- На 74.стр. значења симбола у табели не треба болдовати.
- На 92.стр. реч **нафта** треба правилно разделити (наф-та).
- На 93.стр. реч фисия треба болдовати, да буде **фисия**.
- На 93.стр. реч фузия треба болдовати, да буде **фузия**.
- На 93.стр. нуклеарни реактор треба болдовати, да буде **нулеарни реактор**.
- На 94.стр. реч **угльовогодиоксиду** треба изменити у **угльового диоксиду**.
- На 96.стр. реч **часто** трбе правилно разделити (час-то).
- На 97.стр. реч **Розпатри** треба изменити у **Розпать**.
- На 99.стр. реч **Опатри** треба изменити у **Опать**.
- На 99.стр. у делу реченице: Як и при соларних елек- не треба да буде размака између слова.
- На 101.стр. реч **силицијум** треба исправити у **силиций**.
- На 104.стр. реч **алуминијуму** треба изменити у **алуминију**.
- На 107.стр. реч **преводніки** не треба болдовати, треба да буде преводніки.

- На 107.стр. Неізовані преводніки треба болдовати, да буде **Неізовані преводніки**.
- На 107.стр. реч **алуминиюмово** треба изменити у **алуминийово**.
- На 107.стр. реч **алуминиум** треба изменити у **алуминий**.
- На 107.стр. реч **алуминиюмових** треба изменити у **алуминийових**.
- На 108.стр. реч **алуминиум** треба изменити у **алуминий**.
- На 112.стр. реч **кадмиум** треба изменити у **кадмий**.
- На 118.стр. реч **алуминиюму** треба изменити у **алуминию**.
- На 121.стр. реч **алуминиюмово** треба изменити у **алуминийово**.
- На 135.стр. реч **силициуму** треба исправити у **силицию**.
- На 137.стр. Електромотори вименковей струї треба болдовати, да буде **Електромотори вименковей струї**.
- На 137.стр. реч **алуминиюмово** треба изменити у **алуминийово**.
- На 143.стр. реч **вонкашніма** треба правильно разделити (вонкашн-іма).
- На 144.стр. реч **алуминиюму** треба изменити у **алуминию**.
- На 145.стр. реч **дуралуминиюму** треба изменити у **дуралуминию**.
- На 146.стр. реч **дуралуминиум** треба изменити у **дуралуминий**.

- На 146.стр. реч **алуминиуму** треба изменити у **алуминию** (два пута се понавља).
- На 146.стр. реч **алуминиум** треба изменити у **алуминий**.
- На 151.стр. реч **германиум** треба исправити у **германий**.
- На 151.стр. реч **силициум** треба исправити у **силиций**.
- На 153.стр. реч **шлѣпи** треба изменити у **цѣмни**.
- На 158.стр. реч **америцким** треба изменити у **америцкому**.
- На 159.стр. реч **силициум** треба исправити у **силиций**.
- На 159.стр. реч **германиуму** треба исправити у **германию**.
- На 146.стр. реч **алуминиуму** треба изменити у **алуминию**.
- На 159.стр. реч **наелектризовани** треба правилно разделити префикс на-електризовани (два пута се понавља).
- На 161.стр. реч **силициум** треба исправити у **силиций**.
- На 161.стр. реч **германиум** треба исправити у **германий**.
- На 165.стр. реч **плутониум** треба изменити у **плутоний**.
- На 171.стр. реч **силициуму** треба исправити у **силицию**.
- На 161.стр. реч **силициум** треба исправити у **силиций**.

- На 175.стр. реч **сигнал** треба правилно разделити (сиг^г-нал).
- На 177.стр. уместо цртице **File – Examples**, треба ставити стрелицу **File → Examples**.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Стручно мишљење о квалитету рукописа превода другог наставног средства - Упутство за коришћење материјала за конструкторско моделовање.

Упутство за коришћење материјала за конструкторско моделовање садржи три дела: *Вежбе из електротехнике*, *Вежбе из електронике* и *Уради сам/сама*. На почетку се налази *Уводна реч аутора*, *Садржај* и *Списак компоненти за израду вежби из електротехнике и електронике*.

Показатељ 1 - Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- На 5.стр. реч **алуминијумови** треба изменити у **алуминијови** (три пута се понавља).
- На 6.стр. реч **алуминијумови** треба изменити у **алуминијови**.
- На 9.стр. реч **алуминијумов** треба изменити у **алуминијов**.
- На 14.стр. реч **алуминијумов** треба изменити у **алуминијов** (два пута се понавља).

- На 18.стр. реч **алуминијумов** треба изменити у **алуминијов**.
- На 34.стр. реч **розпатрице** треба изменити у **розпатьце**.
- На 36.стр. реч **розпатрице** треба изменити у **розпатьце**.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.